

SLOVENE

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej .. K 40.—
za en mesec .. „ 3.50
za Nemčijo celoletno .. „ 45.—
za ostalo inozemstvo .. „ 50.—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 38.—
za en mesec .. „ 3.—
V upravi prejemati mesečno .. 2.50
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto .. „ 8.—
za Nemčijo celoletno .. „ 10.—
za ostalo inozemstvo .. „ 13.—

== Inserati: ==
Enostolpna petstvrsta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po 50 v
za dva in večkrat .. „ 45 „
pri večjih naročilnih primeren
popust po dopovorn.
Ob sobotah dvojni tarif.
== Poslano: ==
Enostolpna petstvrsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenmisi ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 20.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 21. maja.

Po nemškem »Volkstagu« v Mariboru dne 12. t. m. so se nemški časopisi hvalili, kako se je vse izvršilo v najlepšem redu. Pri tem so primerjali slovenski shod v St. Janžu ob Dravogradu, od kjer so Nemci odnesli krvave glave. Da primera med St. Janžem in Mariborom popolnoma šepa, naših Nemcev, ki so se že davno skregali z logiko, seveda ne moti. Razlika med St. Janžem in Mariborom je, da so tu Slovenci pustili Nemce v miru, dočim so tam hoteli Nemci razbiti slovenski shod. Toda take stvari pri Nemcih seveda ne prihajajo v poštev. Nemci v Mariboru so mogli nemoteno zborovati, dasi bi jim bili Slovenci shod z lahkoto razbili, a vzlic temu slednji ne bi bili varni ne življenja, ne imetja, ako bi ne bilo za to poskrbljeno z obširnimi varnostnimi aparatom. Mesto pa da bi bili nemški časopisi odkrito priznali: ker je bilo v mestu polno orožnikov in vojaštvo v pripravi nismo mogli napasti ne slovenskih hiš, ne slovenskih voditeljev, so pisali: ni se nobenemu Slovincu skrivil las, ker smo pač mi kulturni ljudje. Toda kakšna je ta kultura v resnici, se je pokazalo binkoštno soboto zvečer. Ta večer so se valile cele nemškutarske tolpe po mestu, razsajale, tulile in motile javni mir. Pred stanovanjem poslanca dr. Verstovška so »zapeli« »Die Wacht am Rhein« in istočasno bombardirali hišo s kamenji. Pobili so štiri šipe. Dva velika kamna sta priletela v spalno sobo gospe in otrok. Le slučaj in velika sreča je, da ni bil nihče zadet. Sodrğa je razgrajala po celém mestu, le policije ni bilo nikjer. Kdaj se že enkrat izpolni slovenska zahteva po podržavljenju mariborske mestne policije?

Dne 25. t. m. bo cesar sprejel v Badnu pri Dunaju v avdienco župane spodnještajerskih nemških in nemškutarskih mest, dalje zastopnike ljubljanskih, kočevskih in tržaških Nemcev, da protestirajo proti ustanovitvi jugoslovanske države. V vsem pojde baje na Dunaj 100 oseb. Dolgo so se pripravljali, a dosedaj je bilo na Dunaju grozdje prekislo. Da bodo sedaj — vsled Seidlerjevega nasveta seveda — sprejeti, je tudi znamenje novega kurza. Če bo Nemcem to romanje kaj koristilo, se seveda drugo vprašanje. Nam gotovo ne bo škodilo.

LISTEK.

Nevidni človek.

46 Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M. (Dalje.)

Iznenada pa se je vrgel nazaj. »Hop!« je rekel eden policajev, se sklonil ter prestregel z ogrebalom sekiro. Revolver je oddal predzadnji strel in prodril dragoceno bakreno vazo. Drugi policaj pa je udaril s svojim ogrebalom po malem orožju, kakor pobije človek včasih oso, da je zaropotal po tleh.

Ob prvem udarcu je dekla zavpila, postala za hip ob kaminu, nato pa je zletela k oknu in odprla oboknice — bržčas z namenom, da bi se tako rešila.

Sekira se je umaknila na hodnik in je obvisela približno dva čevlja od tal. Razločno so slišali dihanje nevidnega človeka.

»Stopita na stran, vidva,« je rekel; jaz hočem dobiti samo tistega človeka Kempa.

»Mi pa hočemo dobiti tebe,« je rekel prvi policaj, stopil urno naprej in dvignil ogrebalu proti glasu. Nevidni človek se je moral umakniti in se je zalcel v stojalo za dežnike. Ko je policaj nameril, da bi

udaril, je nevidni človek pariral s sekiro, čelada se mu je zmečkala kakor papir in možak je zletel po tleh proti kuhinjskim stopnicam.

Drugi policaj pa, ki je nameril z ogrebalom za sekiro, je zadel nekaj mehkega, da je poknilo. Zaslišal se je oster krik od bolečine in sekira je padla na tla. Policaj je še enkrat zamahnil po zraku, a ni zadel ničesar; položil je nogo na sekiro in udaril iznova. Nato pa je postal ter napeto poslušal, kje bi čul kako gibanje.

Slišal je okno se odpirati v jedilnici in urne korake znotraj. Njegov tovariš se je prevalil in sedel; kri mu je curljala med očesom in ušesom. »Kje pa je?« je vprašal policaj na tleh.

»Ne vem. Zadel sem ga. Stoji nekje v veži, če se ni izmuzal mimo tebe. Dr. Kemp — gospod!«

»Dr. Kemp!« je iznova zaklical policaj.

Drugi policaj je skušal vstati in je konečno vstal pokonci. Zdajci je bilo slišati rahlo tapanje bosih nog po kuhinjskih stopnicah.

»Stoj!« je zaklical prvi policaj in za vihtel ogrebalu. Razbilo je majhen nastavek za plin.

Pripravljali se je, da bi zasledoval nevidnega človeka po stopnicah. Nato pa se premislil in stopil v jedilnico.

»Dr. Kemp — —« je prišel in takoj utihnil.

»Dr. Kemp je junak,« je rekel, ko mu je tovariš pogledal preko rame.

Jedilnica je bila na stečaj odprta, a niti dekle niti Kempa ni bilo videti.

Drugega policaja mnenje o Kempu je bilo oglašeno in živahno.

XXVIII.

Preganjani preganjavec.

Dr. Kempov najbližji sosed Mr. Heelas je ravno spal v svoji poletni vili, ko se je pričelo obleganje dr. Kempove hiše. Mr. Heelas je bil eden izmed trdoglave večine, ki niso hoteli verovati v »vso to glupost« o nevidnem človeku. Njegova žena pa je verovala. Po vsej sili se je šel izprehajati po vrtu, kakor da bi se prav nič ne bilo zgodilo, in se je po dolgoletni navadi popoldne vlegel, da malo zadremlje. Prespal je celo razbijanje oken, pa se je iznenada prebudil s čudno zavestjo, da nekaj ni prav. Ozrl se je proti dr. Kempovi hiši, si pomencal oči in pogledal še enkrat. Nato je postavil noge na tla in poslušal. Rekel si je, da je začaran, a še vedno je bila tista čudna stvar vidna. Hiša je bila videti kakor da bi bila že več tednov zapuščena — po silnem boju. Vsa okna so bila razbita in vsa okna, razen onih v delavni sobi, so imela notranje oboknice zaprte.

»Prisegel bi bil, da je bilo vse v redu,« je rekel in pogledal na uro, »pred dvajset minutami.«

Začul je glasen udar in zvenket stekla v daljavi. In za tem, ko je še sedel odprtih ust, se je prigodilo nekaj še bolj čudovitega. Oboknice od okna v jedilnici so bile s silo odprte, prikazala se je hišina s prazničnim klobukom na glavi in v praznični obleki ter se je na vso moč prizadevala dvigniti poloknico kviško. Iznenada se je poleg nje prikazal neki moški ter ji pomagal — dr. Kemp! Naslednji hip je bilo okno odprto in hišina je zlezla ven; pohitela je naprej in izginila med grmovjem. Mr. Heelas je vstal, vzključujoč razburjeno spričo vseh teh čudovitosti. Videl je Kempa stati na okenskem naslonu, skočiti z okna, se malone v trenutku zopet prikazati, teči po stezi med grmovjem in se pripogibati med tekom kakor človek, ki se izogiblje opazovanju. Izginil je za španskim bezgom, pa se zopet prikazal plezajoč na ograjo, ki je mejila na odprto plan. Kakor bi trenil, je zlezal čez njo ter zdirjal z neznanako naglico po griču navzdol proti Mr. Heelasu.

»Za Boga!« je vzkliznil Heelas prešinjen po neki misli. »To bo pa divji nevidni človek! Navsezadnje je vendarle vse res!«

(Dalje.)

Okrajna bolniška blagajna v Mariboru je imela minulo sredo občni zbor, na katerem je bil zopet izvoljen nemško-nacionalni odbor. Socialni demokratje se običnega zbora niso niti udeležili. In vendar bi jim bilo igraje mogoče doseči večino vsaj v skupini delojemalcev. Toda mariborski socialni demokratje pravijo: »Naša ura še ni prišla.« Menda čakajo, da jim bodo letela pečena piščeta sama v usta.

V Družmirju pri Šoštanju se bo vršil dne 30. t. m. velik shod v prostorih Ivana Gregoroviča. Govorili bodo poslanec dr. Verstovšek in drugi. Za ta shod se pripravljajo cela Saleška dolina, prilašajo pa se tudi udeležniki iz Savinjske in Mislinjske doline, ki pravijo, da shod v teh časih ne sme zaostati za žalskim. Če bo le mogoče, pride na shod tudi dr. Korošec.

Z ozirom na prepovedan shod v Trbovljah je dr. Korošec poslal vodstvu socialno-demokratskega političnega odbora sledečo brzojavko: »Shod prepovedan. Skupna manifestacija se nam je prepovedala, skupna ideja se nam ne more vzeti. Dr. Korošec.«

Mlekarna v Hočah pri Mariboru je sklenila, da se razdruži. Izvoljeni so trije likvidatorji, ki so uvedli razprodajo društvenega inventarja potom licitacije. Prodajalo se bo v nedeljo, dne 26. maja in 2. junija. Da mlekarna danes ne deluje, je umevno, vzlic temu pa treba dvomiti, če je primerno, da se zadruga razdruži. Saj vojna vendar ne bo trajala vedno. Naj že računamo tako ali tako, to je gotovo, da smo že dospeli do vrha in da gremo nizdol, proti kraju. A po sklenjenem miru bo mlekarnstvo zopet uspevalo bolj kot kdaj prej. Ali ne bi bilo zato bolje, da zadruga ostane, četudi sedaj ne deluje? Ako bodo hoteli po vojni zopet ustanoviti novo mlekarno, bodo morali plačati za novo opravo vsaj petkrat toliko, kakor bodo sedaj izkupili. Zdi se, da občni zbor, ki je sklenil razdružbo, stvari pač ni dobro premislil.

Prehrana Avstrije v ogrski zbornici.

Ogrska poslanska zbornica je v seji 23. t. m. rešila zakonski načrt o pristojbinah pri prenosu premoženja.

Koncem seje se je oglasil minister za prehrano princ Windischgrätz in izjavil z ozirom na besede avstrijskega ministrskega predsednika dr. viteza pl. Seidlerja nasproti poslanstvu nemške agrarne stranke glede skupnega prehranjevalnega ozemlja, da doslej niti ogrska vlada, niti vodstvo zunanje politike monarhije ni prevzelo kakršnekoli obveznosti, ki bi se nanašala na uporabo prihodnje letine. Svrha pogajanj, ki so sedaj v teku med osrednjimi oblastmi, je, da se zagotovi neovirana prehrana zaveznikovih držav v prihodnjem gospodarskem letu. Ti dogovori so že zato potrebni, ker je mir na vzhodu ustvaril v gospodarskem življenju centralnih velesil popolnoma nove razmere.

Vsled sovražne blokade, ki še danes traja, se Avstrija trudi, od vsakokratne ogrske vlade doseči, da bi se monarhija proglasila kot skupno prehranjevalno ozemlje. V kolikor bi mogli o tem govoriti, bi se moglo nanašati izključno na centralna in vzhodno Evropo. S tega stališča oziroma vsled izpremenjenega zemljepisnega položaja se mora to vprašanje pretehtati, tem bolj ker stoji vlada sedaj pred končno odločitvijo in hoče svoje stališče, ki ga hoče uveljaviti nasproti svojim zaveznikom, iskreno in odkrito pojasniti.

Ako bo vreme kolikor toliko ugodno, bomo razpolagali s precejšnjimi preostanki za izvoz, kar moramo izkoristiti za gospodarske ugodnosti. Na tem poprišču hoče uveljaviti trgovinske in finančne vidike.

Prejšnja leta smo ukrepali o porabi pridelkov vedno na podlagi cenilnih in mlatvenih uspehov. Letos smo se prepričali, da se more računati samo na tisto, kar je že zaplenjenega. Ker pa ni nič zaplenjenega, sem bil prisiljen začeti pogajanja. Izjaviti moram, da, ko bi bila Avstrija v prvih vojnih letih v enaki meri uredila splošno prehrano, kakor je to storila Nemčija in deloma tudi Ogrska, ne bi bilo tistih težav in neodločitev, kakor so se pokazali v preteklih letih. Nemčija si je s svojo razmeroma slabo letino potom najstrožjih odredb zagotovila sicer piclo, pa sistematično prehrano. V Avstriji so pa vsled pomanjkanja primerne sistema vedno trpeli lakota in Ogrska ne le ne more izkoristiti lastnih preostankov, marveč je časih celo del njenega lastnega prebivalstva izpostavljen pomanjkanju. Prizadevam si, da bi se dosegli v prehranjevalnem vprašanju dogovori za daljšo dobo, ki ne bi le zagotovili Ogrski pokritja potrebnih živil, marveč bi preskrbeli deželo tudi z drugimi splošno potrebnimi predmeti.

Izvršene rekvizicije so bile potrebne in so se morale izvršiti z vojaško asistenco, da so se zagotovile potrebne snovi.

šne prehrane. Če bi bili imeli kaj preostankov, bi jih bil rad odkazal Avstriji. Minister ustanavlja, da se svoj čas z Avstrijo niso sklenili nikaki dogovori glede dobave žita ali drugih živil. Pokritje splošne potrebščine dežele je do konca tekočega gospodarskega leta zagotovljeno. Za preskrbo armade je potrebno do 15. junija še približno 5000 vagonov žita. Če je Avstrija odvisna od ogrskih preostankov, naj avstrijska industrija pokrije najmanjše potreščine našega gospodarskega življenja. Minister je zavril obtožbe proti vojni produktivni družbi in v vprašanju masti naznanil, da so se stradajoče pokrajine obrnile na ogrsko vlado za pomoč v živilih. Preostanke je stavil inozemstvu na razpolago vedno potom avstrijskega prehranjevalnega urada. Ustanavlja, da volilna reforma in rekvizicije niso v nikaki zvezi in naglašajo končno, da stojimo še zelo pred težkimi meseci.

Večina je sprejela ministrova izjava nja z odobravanjem na znanje.

Vojna poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 23. maja. Uradno se poroča: Na italijanski fronti so tudi včeraj na obeh straneh pozvedovali, vsled česar je na več mestih prišlo do bojev.

Načelnik generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 23. maja. Veliki glavni stan: Pri Kimmelu so nadalje delovali z ojačenim topovskim ognjem. Na ostalih bojnih črtah so boji šele zvečer v posameznih odsekih oživel.

Ponoči živahno delovanje Francozov na zahodnem bregu. Sovražne sunke smo večkrat odbili. Pri lastnih pozvedovanjih privedli ujetnikov.

Na bojišču ob Lysi smo sinoči zbili tri ameriške letala. V zadnjem času množiči se sovražni letalski napadi na belgijsko ozemlje so prebivalstvu zadali težke izgube. Vojaške škode ni bilo. Z uspešnim metanjem bomb smo uničili velike sovražne municijske zaloge severozahodno od Abbevillea. V Parizu smo metali bombe. Prvi gen. kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Govor lorda Cecila.

London, 22. Lord Cecil je govoril v Mansion House v Londonu govor, v katerem je izjavil: Po dolgih posvetih je sklenila italijanska vlada, da zveže svojo usodo s sporazumom. Položaj takrat ni bil rožnat. Bojevali so se težki boji. Tisti, ki so pristopili naši zvezi, so storili to v prepričanju, da je pravična naša reč in ne, da odtrgajo plodove lahke zmage. Vojni dogodki so iznova oživel staro prijateljstvo med Anglijo in Italijo. Lansko leto je bilo polno važnih političnih in vojaških dogodkov; izvzemši Rusije so šli vsi zavezniki z novimi silami v spor. Italija je prestala resno preskušnjo, ravno tako težko, če ne težjo, kakor katerikoli zaveznik. Nikakega povoda ni, da vzbujamo spomine na preskušnjo. Odpor Italijanov ob Piavi spada med najvažnejše dogodke bojev. Cecil je omenjal italijanski napad na Pulj, se pečal kratko s političnim položajem v Rusiji in nadaljeval: Ljudje, ki žele dobro, so prepričani, da bi soglašali Nemci precej, če govorimo z njimi spravljivo. Po moji sodbi pa taki ljudje presojaajo napačno nemški značaj, kar dokazujejo pogodba v Brestu-Litovskem in mirovna pogodba v Bukarešti. O mirovni resoluciji nemškega državnega zbora se tudi ne sliši nič več; zdi se, da se je izpremenila v cunj iz papirja. Ravno tako usodo je doživela demokratska voilna preosnova v Prusiji. Nemški profesorji so zopet začeli razglaševati svojo teorijo o krvi in o železu: obdržati hočejo Belgijo, francoske rudnike in italijanska pristanišča, v prvi vrsti jim gre za to, da ostanajo avstrijski narodi zvezani. Naloga Anglije je, da nasto s protidporom proti tem stremljenjem.

Znano je, da podpira Italija neprestano vse predlagane predloge za tesnejšo zvezo zaveznikov in da je sodelovala še nedavno v londonskem kongresu za okrepitev zveze. V bodoče ne sme biti mero-dajno, kar želi kak dvor ali kabinet, marveč kar zahtevajo narodi: predpogoj veliki zvezi narodov. Nemčija išče svojo moč in srečo v posebni umetni spojitvi narodov; zavezniki delajo vedno le v sporazumu z vladami z nazorom, da ne more obstojati nobena kultura in noben narodni obstoj v zatiranju drugih narodov. Italija soglašajo temi načeli in v tem smislu se ji zahvaljujemo, ker sodeluje z nami.

Politične novice.

+ Naš današnji uvodnik, ki ga je napisal škof na Krku dr. A. Mahnič, ni važen samo za politiko hrvatskih katoličanov, ampak v mnogih oziirih velja tudi za naše razmere. Zato opozarjamo svoje čitatelje na ta sestavek.

+ Za shod v Družmirju pri Šoštanju in povsod v obmejnih krajih in v Savinjski

dolini veliko zanimanje. Dne 30. t. m. naj ne ostane nihče doma; vsi morajo na tabor, ki se vrši ob 4. uri popoldne. Povabljeni so govorniki: dr. Korošec, dr. Verstovšek, dr. Lovro Pogačnik, Jarc, Roškar in Pišek. Jugoslovani! 30. maja bomo obhajali obletnico deklaracije: prihitite vsi v Družmirje, da obnovimo svoje narodne zahteve.

+ Proti Jugoslovanom. Dunaj, 23. maja. Napovedane odredbe vlade proti jugoslovanski agitaciji med slovensko duhovščino in uradnim svetom so že izšle.

+ Zbornica tudi v juniju ne bo sklicana. Dunaj, 23. maja. Mnogo parlamentarcev zatrjuje, da zbornica tudi v juniju ne bo sklicana. Vzrok so baje dogodki v Pragi. Ministrski predsednik bo skušal dobiti potom pogajanj s strakami večino za proračunski provizorij.

+ Za deklaracijo. Žene in dekleta na Zidanem mostu se izjavljajo za deklaracijo Slovencev, Hrvatov in Srbov, kakor jo odobrava vseslovensko ženstvo. — Sledi 140 podpisov.

+ Za majniško deklaracijo je podpisalo izjavo 778 mož, fantov, žena in deklet župnije Suhor.

+ Občinski odbor v Kresnicah se navdušeno pridružuje jugoslovanski deklaraciji z dne 30. maja 1917. Z veseljem pozdravlja prizadevanje papeža Benedikta XV. in cesarja Karla za skorajšnji mir. Pri ti priliki so župan in odborniki zbrali za Krekov spomenik 53 kron.

+ Osječki »Jug« prične zopet izhajati s 1. junijem pod naslovom »Slavenski Jug«.

+ Cesar in cesarica v Belgradu. Cesar in cesarica sta bila 23. t. m. približno eno uro v Belgradu, kjer se je priredila pred kolodvorom vojaška parada. Cesar je nagovoril več vojakov in častnikov.

+ Cesar Karel in cesarica Zita drugič v Sofiji. Cesar Karel in cesarica Zita sta se pripeljala 22. t. m. zvečer iz Caigrada v Sofijo. V kraljevski palači sta bila pri rodbinski pojedini, prirejeni njima na čast. V Plovidvu sta obiskala cesar in cesarica katoliško cerkev.

+ Burianovo glasilo v vidikih miru. Z ozirom na govore angleških državnikov, ki govorijo zadnje čase precej o miru, objavlja Burianova visoka oficijozna »Wiener Allgemeine Zeitung«: Z brezobzirno okrutnostjo in jasno povejmo, da se položaj olajša in ne otežkoči: »Ne mislimo in ni nam mogoče, da bi razpravljali s sovražno diplomacijo tako, kakor če bi stale angleške in francoske armade ob Reni in ne nemška armada v srcu severne Francije. K posvetovalni mizi se usedemo le s treznimi in odkritimi predpogoji. Zahtev ne stavimo mi, pač pa zahtevamo predvsem, da pripoznamo našo pravno in pravično pravico. Le če nam jih zajamejo, bomo poznali tudi mirovne ofenzive in razprave o miru. Dokler se to ne zgodi, so nam tudi Balfourjeve in Smutsove besede sumljive.«

+ Berlinske pesimistične sodbe o poglobitvi dyozveze. Berlinsko časopisje se vsled poglobitve zveze med Nemčijo in Avstro-Ogrsko ne navdušuje tako, kakor nemško-nacionalno avstrijsko časopisje. Teodor Wolff piše med drugim v »Berliner Tagblatt«: V velikem glavnem stanu so pač sklenili le splošno, da izpopolne in poglobijo zvezo. Največ se pač niso dogovorili in še manj se je storilo. Wekerle je trdil, da se bo ohranila v vsakem oziru prostost nastopa, kar slišimo tudi v Nemčiji radi, ker če izgubi en zaveznik svojo samostojnost, bi jo izgubil lahko tudi drugi. Saj smo je prevzeli kakor kak dobavitelj hišne oprave notranjo dekoracijo vseh novih držav; posebni umetniki že delajo v velikem nove prestole. Litva bo zvezana najbrže z osebno unijo s Saško, na Finskem jih veliko zahteva vojvoda Adolfa Friderika Meklenburškega ali kneza Wieda. Obetajo se nam zato živahni časi, ki so pa le malenkost v primeri z vmešavanjem v notranje zadeve Avstro-Ogrske. Nihče si ne more želeti ne pri nas in ne pri »zaveznikih, da se urušni sen, ki bi nas tlačil kakor mora.

+ Sodba iz rajha o avstrijskih ogrskih zadevah. Nemški poslanec pl. Gerlach je pisal v »Die Welt am Morgen«: V Budimpešti bodo spravili le s težavo »poglobljeno« zvezino pogodbo pod streho, skoraj nemogoče pa je, da dobe v dunajskem državnem zboru večino za njo. Edino nemški državni zbor bi jo sprejel gladko, seveda če bo obstajal še sedanji državni zbor, ki pritrjuje vsemu, kar pride od vlade. Državni zbor sam še ne zadošča. Vsa ta poglobitev je še zelo negotova kocka bodočnosti, vsled česar zelo obžalujem, da spremlja pretežna večina nemškega časopisja »orožno zvezo« s takim trobentanjem. Geslo »osrednja Evropa« se je mislilo svoj čas v dobrem smislu, a svet si ga je tolmačil napačno. Z versailskimi sklepi o gospodarski vojski po vojski z orožjem so odgovorili na njo. Geslo »orožna zveza« učinkuje kakor vojna tromba. Če še tako trdimo, da gre le za obrambno zvezo, smatrajo jo pa le za grožnjo. Z njo se ne pripravljajo zveza narodov, ki more edino rešiti svet žalosti vojske. Zveza narodov je vojni smoter, za katerega se izplača boj. Zato nobenih obveznosti pred

velikim mirovnim kongresom, ki bi ovi-rale dosega tega smotra! Poglobitev prijateljstva z Avstro-Ogrsko je zelo lep cilj s predpogojem, da nastopati Nemčija in Avstro-Ogrska za višji smoter svetovne zveze.

— Nemškutarski tolovaji. »Slovenski Gospodar« poroča: Ponoči od 18. na 19. t. m. je tolpa mariborskih nemških političnih pobalinov pridvela pred hišo poslanca dr. Verstovška v Mariboru in je med tulenjem veleizdajalske pesmi: »Die Wacht am Rhein« pobila štiri šipe. Dva velika kamna sta priletela celo v spalno sobo, kjer spijo otroci. Le samo slučaj, da ni debeli kamen zadel spečega sinčka. Policije ni bilo nikjer, da bi razgnala ali polovila nemške tolovaje.

+ Kdo je v naših krajih za nadaljevanje vojne? »Slovenski Gospodar« piše: Vsi nemčurji, vsenemci, nemčurski in vsenemški listi (»Štajerc«, »Marburger Zeitung«, »Die Wacht«, »Tagblatt« itd), huj-skači na vsenemških shodih, vsak kdor je proti Jugoslaviji in proti somoodločbi narodov in končno tisti mameluki, ki romajo na Dunaj, da se tam izjavijo proti ustanovitvi jugoslovanske države. Vsi ti, ki smo jih tukaj našli, zahtevajo, naj se vrši vojna tako dolgo, dokler ne bo Nemčija zmaga-la na celi črti. Ti ljudje so zagriženi sovražniki pravičnega in sporazumnega miru med narodi in državami, po katerem bi dobili vsi narodi enake pravice. In kdor tega ne verjame, naj gre na vsenemške shode, kjer govorniki kričijo, da Slovani ne smejo dobiti svobode in samostojnosti in pozivajo Nemčijo, naj ne sklene miru, ki bi odvzel Nemcem gospodstvo nad drugimi narodi, temveč se naj vojskuje naprej. Kaj nemčurjem in vsenemcem mar, če ljudstvo umira gladu, če padajo na bojiščih najboljše sile, in kaj jim mar, če kmet propada vsled silnih rekvizicij, za vse to se ne zmenijo, ampak tulijo venomer: Vojska, vojska! Pošteni Nemci obsojajo to brezvestno hujskarijo.

Sovražniki Nemčije. Balfour je izjavil v spodnji zbornici: Nemčiji so napovedale vojsko sledeče dežele: Francija, Velika Britanija, Belgija, Srbija, Črnagora, Japonska, Portugalska, Italija, Združena države, Panama, Kuba, Brazilija, Guatemala, Liberija, Siam, Kitajska in Grška. Sledeče države so prekinile diplomatske zveze z Nemčijo: Bolivija, Honduras, Nikaragua, Hajti, San Domingo, Portorico, Peru, Uruguay in Ecuador.

+ Zveza z Nemčijo. »Slovenski Gospodar« piše: Nemčija je imela in bo vedno imela zaradi svojega posebnega narodnogospodarskega značaja drugo zunanjo politiko kakor Avstro-Ogrska. Isto se lahko trdi glede Bolgarije in Turčije. Sovražniki ene države ne bodo vseskozi sovražniki druge države. Vsaka država bo imela na zunaj brati svojo koristi v drugačni smeri. Zato je vprašanje, ki zanima vsakega državljanca, kako daleč sega naša vojska in politična zveza z Nemčijo in za kako dolgo dobo se je sklenila. Grof Czernin je ponovno izjavil, da je smer naše zunanje politike splošno razoročenje in mednarodna zveza. Spori med narodi naj bi se odločevali potom pametnih razgovorov ter mednarodnih razsodb, ne pa z mečem, s krvjo in s smrtjo. Zato bi radi vedeli, ali se je sedaj to stališče opustilo, ali pa je pogodba sklenjena samo za dobo vojne, a potem da imamo prosto roko. Naši poslanci bodo morali v državnem zboru zahtevati jasnosti o pogodbi, sklenjeni v nemškem glavnem stanu. Narodi, ki morajo trpeti in krvaveti, hočejo vedeti, kaj se je sklenilo o njihovi bodočnosti. Pogodbe naj ne bodo več tajne, ampak javne, naj bodo predložene ljudskim zastopnikom, da jih odobrijo, ako so za njih narodno koristne, ali pa jih ovržejo, ako so škodljive. Prepričani smo, da torej o dogodkih v nemškem glavnem stanju ni izročena zadnja beseda.

+ Kühlmann o bukarškem miru. Državni tajnik zunanjih reči je govoril 22. t. m. zvečer o rumunskem miru: Mirovna pogajanja je ovirala rumunska ministrska sprememba in Czerninov odstop in okolnost, ker se je sklepal konflicijelni mir. Govoril je na to o vprašanju Dubrudže in o spremembah avstrijske in ogrske meje in rekel: Z ozirom na zemljepisno lego ni mogla Nemčija želeti zemlje, a pridobiti je važne gospodarske koristi. Uporabljali smo pot po Donavi, Rečnici, kabel in zvoja-ve. Zajamčilo se je, da dobimo žito in druge produkte ter olje iz Rumunije. Oskarjal je, da so se pogajali v najzadnji soglasju z vsemi zavezniki, postalo je Avstro-Ogrsko. Na koncu konvencije je rekel: ozirom na bodočnost: Vsa strela naša trdnjših zvez na evropski celini, vzpodbujati nemško trgovino, proti praelementu vsega velikega vodnemu morju. Trajno naslugo smo dobili cesar Viljem II., ker je o nemški narod odločno panj.

+ Besarabija ostane Rumunski ministriški predsednik B. Mann je izjavil z ozirom na rumunsko pogajanja, da ostane cela Besarabija in da se bodo sprejela v malem obsegu le meje na severu.

+ Cesar Viljem za inozemske Nemce. Nemški cesar Viljem je daroval društvu za nemštvo v inozemstvu 200.000 mark. Kam neki bodo šle te marke!

+ Pred važnimi političnimi razpravami v italijanski zbornici. »Avanti« napoveduje velevažno politično razpravo, ki se bo pričela precej, ko se bo otvorila italijanska zbornica. Razpravljali bodo o spremembah v vladi.

+ Finska monarhija. Stockholmsko časopisje javlja iz Helsingsfors: Senat je naznanil ustavnemu odseku deželnega zbora, da bo predložil predlog, ki uredi monarhijo v Finski. Odsek je prekinil nato z 9. proti 8. glasovom razpravo o republikanskih predlogih.

+ Obnovitev zasebne lasti v Rusiji. »Corriere della sera« poroča: Moskovska vlada pripravlja ukrepe, s katerimi namerava obnoviti zasebno last in odprti banke.

+ Pogajanja Rusije s sporazumom. Moskovski dopisnik »Manchester Guardian« poroča: Člani sovjeta so izrazili željo združiti se z Ameriko in z zahodnimi velesilami. Sporazum mora prevzeti dolžnost, da preskrbi Rusijo z vsem, kar potrebuje. O tem načrtu se že pogajajo.

+ Mackensen ostane v Rumuniji. Wolff poroča, da bodo razpustili v Rumuniji dosedanje vojaško upravo, oblasti, ki še ostanejo, bodo združili pod Mackensonom vrhovnim poveljstvom.

+ Anglija opusti brambno dolžnost v Irski. »Corriere della sera« poroča iz Londona: Angleška vlada ne namerava za zdaj izvesti v Irski brambno dolžnost.

+ Praznik vseh narodov. Wilson namerava 4. julij: ameriški narodni praznik, praznovati kot praznik vseh narodov.

+ Mir med Bolgarijo in Finsko se je podpisal v torek v Berlinu.

+ Friedjung slavi Clemenceaua. Znan zgodovinar Friedjung, ki je slaven posebno po svojih blamažah, je objavil v listu »N. W. Tagblatt« članek, ki zelo slavi Clemenceaua, češ, da je s tem, ker je razžalil miroljubnega vladarja podonavske monarhije, preprečil bodočo svetovno zvezo, na katero dela profesor Lammasch. Ustanovila se je zato osrednja Evropa, ki je poklicana, da klubuje celemu svetu. Friedjung seveda čisto nič ne pomisli, da si stoji na zahodu še vedno milijonske armade nasproti in slika bodočnost v zelo rožnatih barvah. Tretjina Rusije z ozirom na njeno prebivalstvo, je pripadla Avstro-Ogrski in Nemčiji. Avstro-Ogrski gre v prvi vrsti za Poljsko. Friedjung si prestavlja bodočo svetovno sliko takole: Na eni strani osrednje velesile ojačene za eno tretjino ruskega prebivalstva, na drugi strani vsi ostali narodi sveta: obe stranki oboženi od nog do glave, pripravljeni udariti vsaki trenutek. O Friedjungovih načrtih pravi »Arbeiterwille«: Zdi se nam, da je Friedjung precej podoben norcu, ki nam pove le, kako sanjajo tisti krogi, ki so danes merodajni, kar je žalostno.

+ Troelstra o mirovni možnostih. »Hollands Nieuwe Bureau« poroča: Voditelj nizozemskih socialistov Troelstra je govoril povodom volitev v Amsterdamu govor, v katerem je izjavil: Vprašanje je, če se pride k miru z revolucijo ali če vodi revolucija do miru. Metoda boljševikov se je izjavila. Ne bom je posnemal. Kar so skovali v Brestu-Litovskem, ni mir. Boljševiki so se morali ukloniti popolnoma nemškemu imperializmu in aneksionizmu. Izjavili so se tudi posveti v Stockholmu, toda kakor hitro napoči ugodni trenutek, ko ne bo našel aneksionizem nobenih ugodnih tal več, bom sledil vabljivi socialistov sporazuma in Huysmansa in sklical v Bern socialno demokratični posvet. Nizozemska socialna demokracija ne namerava slediti zgledu Rusije in prikriti svojo politiko revoluciji. Revolucija v Rusiji je nastala kot reakcija delavcev proti avtokraciji in ni nikakor posledica socialnih demokratičnih nazorov ruskega delavstva.

+ Carica vdova odpotuje na Dansko. Kondanjski »Extrablade« poroča: Ruska carica vdova bo potovala v kratkem čez Avstro-Ogrsko na Dansko.

Ljubljanska poroča.

Nepoštena služkinja. Angela Mars, 18 let stara služkinja iz Treboja, je služila za delko pri posestniku Jožetu Zavrlu na Kozovem. Le-ta je hotel za dom kupiti par volov, radi tega je nosil več dni pri sebi v denarnici 2800 kron. Neki dan je položil sukno z denarnico na svojo posteljo, a že drugi dan je zapazil, da mu je denar z listnico izginil, o storilcu ni bilo sledu. Nekaj tednov po tem dogodku je našla Zavrlova žena v sobi pod ubitim oknom tisočrondski bankovec s pismom, v katerem navaja storilec, da mu je žal zaradi te tatvine, da ga peče vest, vsled tega vrne 1000 kron, ostalo je pa že porabil. A rožnikom se ni posrečilo izslediti tatu. Prvi polovici istega leta se je v bližini zovnega izvršila druga denarna tatvina. Posestnik Franc Jevšovar je šel dotična dne k sosedu večeriat. Hišo je pu-

stil odprto. Tat, kateremu so morale biti hišne razmere znane, je vzel iz nezaklenjene omare denarnico s 350 kronami. Tudi v tem slučaju niso mogli izslediti storilca. A tudi tukaj je igral slučaj glavno vlogo. Obdolženka je služila za časa prve tatvine pri Zavrlu. Bila je osumljena tatvine nekega srpa, vsled tega je preiskalo orožništvo njen kovček; tu pa se je našla hranilna knjižica, glaseča se na 1650 kron in denarnica, o kateri je Mars trdila, da je njena. Glede naloženega denarja je pa izjavila, da ga je prihranila. Ko se ji je dokazalo, da to ni mogoče, je priznala tatvino. Priznala je tudi, kako je prišla neki večer v Jevšerjevo hišo po svojo tam spravljeno obleko, in ker ni bilo nobene glave človeka doma, je porabila to priliko in vzela denarnico s 350 K.

Ker so porotniki pritrdili dodatnemu vprašanju, da napravljena škoda ne presega vsote čez 2000 K, jo je sodišče obsodilo na 4 mesece težke ječe poostrene z 1 trdim ležiščem.

Slepe strasti žalostni nasledki. Na zatožni klopi je sedel zaradi hudodelstva uboja 42 letni Alojzij Grošelj, posestnik moč v Znojilah. Obdolženec, dasiravno oženjen, je imel s sosedovo hčerjo Marijo Maselj dva nezakonska otroka. Ker ni plačeval alimentacij, primorana je bila nezakonska mati iskati pri sodišču pomoči. Že poprej, zlasti pa, ko je dobil Grošelj povabilo sodnije radi očetovstva, se je medsebojno sovraštvo še poostriilo in sicer tako, da je bil s steno, ki je bila napravljena iz desk, zabranjen razgled iz Masljeve bajte proti Grošljevi hiši. Teden dni pred ugodnim dnevom so pa izginile te deske, Grošljevi so takoj sumili, čeravno neopravičeno, Masljeve ženske tega dejanja. Grošljeva hči Franciška je videla ravno take deske pri Masljemem kozolcu, nakar ji je oče opoldne ukazal, naj jih vzame in pripelje domov. Ko so Masljeve tri ženske, mati, hči in sinah opazile, da Grošljeva hči jemlje njih deske s kozolca, so jo začele zmerjati in kregati, zmerjale so tudi obdolženca, ki je stal kakih 40 korakov od Masljeve bajte. To je pa tega tako raztogotilo, da je pograbil krevljo ter udaril z njo hčer Marijo Maselj tako močno po glavi, da se je takoj zgrudila na tla, nato je po na tleh ležeči še dvakrat mahnil; ta se je takoj onesvestila in je še isto noč umrla. Obdolženec je gojil do ubite Mar. Maselj globoko sovraštvo, zlasti odkar ga je prišla radi nezakonskega očetovstva. Kakor kaže izvid zvedencev in pričevanje Julije in Janeza Maselj, je udaril Grošelj svojo žrtev trikrat s krevljo. Obdolženec trdi, da je to storil v svoji veliki razburjenosti ter je udaril enkrat ali dvakrat po glavi. V kaki slepi strasti da je ravnal Grošelj, kaže dejstvo, da se je po izvršenem dejanju nasproti orožniku izrazil: »Naj h... crkne, crkniti pa mora, če ne danes, pa jutri.«

Alojzij Grošelj je bil obsojen na 13 mesecev težke ječe, poostrene z 1 trdim ležiščem mesečno. Državni pravdnik je prijavil vzklic radi prenizke kazni.

Dnevne novice.

— Cesar in cesarica pri procesiji sv. Rešnjega Telesa. Včeraj smo po nemških listih posneli vest, da se cesar Karel letos ne bo udeležil procesije sv. Rešnjega Telesa. Cesar se res ne bo udeležil procesije pri sv. Štefanu, pač pa se bodo, kakor poroča korespondenčni urad, cesar in cesarica kakor tudi nadvojvode in nadvojvodine na praznik sv. Rešnjega Telesa ob 8. uri udeležili slovesne službe božje v dvorni župni cerkvi in nato slovesne procesije po zunanjem dvornem trgu.

— Krekova slavnost v Novem mestu. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Novo mesto ponovi na splošno zahtevo Krekovo slavnost na Telovo, dne 30. maja ob 5. uri popoldne kot ljudsko slavnost, na kar posebno opozarjamo ljudstvo iz okolice. Slovenci! Počastite spomin našega velikana na dan prve obletnice naše deklaracije!

— Nižje redove so prejeli dne 16. t. m. v mariborski stolnici gg. bagoslovci lavantinske škofije, in sicer iz 3. letnika: Mikolič Jurij, imejitelj srebrne hrabrostne svetinje in Karlovega četnega križca in Skuhale Vekoslav; iz 2. letnika Ferk Michael.

— Umrl je g. Lavoslav Perko, znani kipar pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Bil je zaveden narodnjak in priznan umetnik.

— Kadilnikova kočja na Golici je bila otvorena o Binkošti in je že preskrbljena s potrebnim provijantom. Oskrbitvo sta letos prevzele gospe Ana Žmitek in gospodična Franciška Škantar, obe iz Boh. Srednje vasi. V koči lahko prenoči 25 oseb. V sedanjem času, ko je na Golici najlepša flora, naj pohite vsi turisti in turiste h Kadilnikovi koči.

— Odlikovan je bil orožniški nadomestni stražmojster Anton Štimatec, doma iz kočevskega okraja z železnim križem na traku hrabrostne svetinje. Imenovan je že tretjkrat v času vojne odlikovan in nosi

5 križcev na svojih prsih kot znak njegovega službovanja in zaslug.

— Nemcem se meša. V dunajskih listih čitamo sledeč inerat: »Vabilo k delitvi daril! Jutri, v četrtek, dne 23. maja popoldne ob pol eni bo slovesno poljubil na terasi kursalona v mestnem parku član gledališča ob Dunajščici g. Hubert Marischek ono damo, kije največ žrtvovala za osmo vojno posojilo.« — Lieb Vaterland, magst ruhig sein — — —

Ljubljanske novice.

Ij Kongregacija gospodov bo imela v nedeljo, dne 26. maja, ob osmi uri zjutraj skupno sv. obhajilo v Marijaniški kapeli.

Ij Policijskemu ravnatelju ukraden površnik. Korespondenca »Herzog« poroča: Pred nekaj dnevi je sedel tukajšnji policijski ravnatelj grof Künigl v družbi nekega gospoda od deželne vlade v kazinski kavarni. Pri sosednji mizi je sedel neki mladenič. Sicer ob istem času ni bilo nikogar v sobi. Nenadoma je zginil mladenič in ko je pozneje hotel policijski ravnatelj oditi, je v svoje ne malo začudenje zapazil, da se je tat polastil njegovega površnika in z njim zginil.

Ij Na ljubljanski realki je razpisano mesto telovadnega učitelja. Doslej je bilo to mesto vedno le v slovenskih rokah. Sedaj pa protežirajo Nemci za to mesto nemškega telovadnega učitelja, ki nima iz te stroke sploh nobenih izpitov, dočim prosi za to mesto izprašani učitelji telovadbe — Slovenec. Opozarjamo na to deželni šolski svet!

Ij Umrli so v Ljubljani: Franciška Oman, trgovka, 57 let. — Bernard grof Künigl, sin policijskega ravnatelja, 5 let. — Tomaž Wamberger, nadsprevodnik v pok., 74 let. — Josip Istenič, sin železniškega delavca, 4 leta. — Franc Lončar, hiralet, 54 let. — Marija Rojc, mestna uboga, 75 let.

Ij Oddaja kovin. Jutri, dne 25. t. m. se zopet prevzemajo kovine, ki jih je v smislu nabitih razglasov oddati na mestnem magistratu (dvorišče, srednje poslopje) in sicer od 9. do 12. ure dopoldne. Vse stranke, ki imajo oddaji podvržene kovine, se ponovno pozivljajo, da jih jutri oddajo. Kdor bi ne oddal, se bo moralo proti njemu strogo kazensko postopati.

Ij Mlad tat. Neki prodajalki sočivja na Pogačarjevem trgu je bil pred nekaj dnevi s prodajalne lope ukradena vrečica s 500 kronami. Kot storila so izsledili nekega komaj 14 letnega dečka. Deček, katerega je oče sam pripeljal k policiji, priznava tatvino, trdi pa, da je ves denar že zapravil. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Ij Zasačena tatnica. Neka zasebnica, ki stanuje na Miklošičevi cesti, je te dni v svoji sobi zasačila neko 16 letno bolniško strežnico, ko je iz kovčka hotela ukrasti 5 kron gotovine in različno perilo in nogavice v vrednosti nđd 250 kron. Srajco in spodnje hlače je tatnica že oblekla. Mladotatco so spravili na varno.

Ljubljanska aprovizacija.

a Prodajalci sladkorja se vabijo, da se takoj zglase v sladkorni centrali pri g. ravnatelju Lillegu radi nakazila sladkorja.

a Meso na zelene izkaznice B št. 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do konca dobe meso po nižani ceni v soboto, dne 25. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 2 do pol 3 št. 1201 do 1350, od pol 3 do 3 št. 1351 do 1500, od 3 do pol 4 št. 1501 do 1650, od pol 4 do 4 št. 1651 do 1800, od 4 do pol 5 št. 1801 do 1950, od pol 5 do 5 št. 1951 do 2100, od 5 do pol 6 št. 2251 do konca.

a Telečje meso za težko bolne, ki leže. Tisti bolniki, ki leže in so bili prijavljeni v mestnem aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti do dne 23. t. m., dobe telečje meso v soboto, dne 2. t. m., dopoldne na Poljanski cesti št. 15 od 7. do 8. ure. S seboj je treba prinesiti tiste izkaznice, na katere dobivajo bolniki sicer meso.

a Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo prodajala inozemsko meso v cerkvi sv. Jožefa v ponedeljek, dne 27. t. m., od 7. do 9. ure dopoldne. Prvovrstno meso stane 20 kron kg, drugovrstno 14 kron kg.

a Krompir za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo krompir v ponedeljek, dne 27. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: dopoldne od 8. do 9. ure št. 1 do 200, od 9. do 10. ure št. 201 do 400, od 10. do 11. ure št. 401 do 600, popoldne od pol 2. do pol 3. ure št. 601 do 800, od pol 3. do pol 4. ure št. 801 do 1000, od pol 4. do pol 5. ure št. 1001 do 1200, od pol 5. do pol 6. ure št. 1201 do konca. Kdor se izkaže z izkaznico ubožne akcije s črko A, B ali C, ali izkaznico prve ali druge uradniške skupine, prejme krompir kilogram po 1 krono, vsi drugi ga plačajo po 2 kroni. Vsaka oseba dobi 3 kilograme.

a Krompir za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo krompir v soboto, dne 25. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski

cesti. Določen je tale red: od 1. do 2. ure št. 1 do 200, od 2. do 3. ure št. 201 do 400, od 3. do 4. ure št. 401 do 600, od 4. do 5. ure št. 601 do 800, od 5. do 6. ure št. 801 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kilograme. Kdor se izkaže z izkaznico ubožne akcije s črko A, B ali C, ali z izkaznico prve ali druge uradniške skupine, prejme krompir kilogram po 1 krono, vsi drugi ga plačajo kilogram po 2 kroni.

a Petrolej na 3. odrezek izkaznice A se bo dobil od 27. do 31. maja. Na vsak 3. odrezka 1. in 2. A kart sta neveljavna. Po rezka 1. in 2. A kart so neveljavna. Po 31. maju se tudi na 3. odrezek A kart ne bo dobilo več petroleja. Ostanek petroleja morajo trgovci naznaniti zanesljivo 1. junija, ker se jim bo sicer naložila globa. Petrolej se dobi v sledečih trgovinah. V I. okraju: št. 1 do 125 pri g. Ojstrižu, Poljanska cesta; št. 125 do 300 pri g. Ravhekariju, Pred škofijo; št. 300 do 420 pri g. Perdanu, Ces. Jožefa trg; št. 420 do 500 pri g. Jermanu, Poljanska cesta; št. 500 do konca pri g. Perdanu, Ces. Jožefa trg. — V II. okraju: št. 1 do 35 pri g. Kavčiču, Sv. Florijana ulica; št. 35 do 75 pri g. Schifferju, Mestni trg; št. 75 do 200 pri g. Zelku, Sv. Florijana ulica; št. 200 do 370 pri g. Jerantčiču, Sv. Florijana ulica; št. 370 do 1000 pri g. Schifferju, Mestni trg; št. od 1000 naprej pri g. Trdini, Stari trg. — V III. okraju: št. 1 do 50 pri g. Pocku, Opekarska cesta; št. 50 do 125 pri g. Tenenteju, Gradaška ul.; št. 125 do 450 pri g. Sokliču, Pred konjušnico; št. 450 do 800 pri g. Jelacinu, Čojzova cesta; št. 800 do konca pri g. Jelacinu, Rimska cesta. — V IV. okraju: št. 1 do 100 pri g. Ješetu, Rimska cesta; št. 100 do 200 v Konzumu, Zvezda; št. 200 do 350 pri Staculu, Selenburgova ulica; št. 350 do 750 pri g. Leskovec & Meden, Jurčičev trg; št. 750 do konca pri g. Elbertu, Zvezda. — V VI. okraju: št. 1 do 50 pri g. Svetliču, Dunajska cesta; št. 50 do 125 pri g. Fabianiju, Prešernova ulica; št. 125 do 200 pri g. Zorcu, Dunajska cesta; št. 200 do 600 v Konzumu, Sodna ulica; št. 600 do konca pri g. Holzerju, Dunajska cesta. — V VI. okr. št. 1 do 100 pri g. Stravsu, Škofja ulica; št. 100 do 225 pri g. Simončiču, Sv. Petra cesta; št. 225 do 325 pri g. Omanu, Radečkega cesta; št. 325 do 425 pri g. Zertiču, Kolodvorska ulica; št. 425 do konca pri g. Tomažu Mencingerju, Resljeva cesta. — V VII. okr. št. 1 do 100 pri g. Tušariju, Sp. Šiška; št. 100 do 200 pri g. Glaviču, Spod. Šiška; št. 200 do 260 pri g. Zormanu, Spod. Šiška; št. 260 do 350 pri g. Pretnarju, Spod. Šiška; št. 350 do 390 pri g. Mlakarju, Spod. Šiška; št. 390 do 550 pri g. Simončiču, Spod. Šiška; št. 550 naprej pri g. Zormanu, Spod. Šiška. — V VIII. okraju: št. 1 do 200 pri g. Sarabonu, Martinov cesta; št. 200 do 300 pri g. Kučovniku, Vodmat; št. 300 naprej pri g. Sarabonu Zaloška cesta. — V IX. okraju: št. 1 do 250 pri g. Klemencu, Dolenjska cesta; št. 250 do 450 pri g. Fojkarju, Dolenjska cesta; št. 450 do konca pri g. Marenčetu, Dolenjska cesta.

a Petrolej za obrt in samce. 1. Petrolej za obrt (na 3. odrezek C kart) se dobi od 1. do 3. junija t. l. Za vsak 3. odrezek se dobi 1½ litra petroleja. — 2. Petrolej za samce (na 3. odrezek B kart) se dobi od 4. do 7. junija t. l. Na vsak 3. odrezek B kart se dobi ¾ l. petroleja. — Po preteku tega časa se petrolej ne dobi več na 3. odrezek B in C kart. Petrolej se dobi v sledečih trgovinah: v I. okraju pri g. Perdanu, Ces. Jožefa trg; v II. okraju pri g. Tavčariju, Stari trg; v III. okraju v Konzumu, Krakovo; v IV. okraju pri g. Jemecu Tržaška cesta; v V. okraju pri g. Stupici, Sodna ulica; v VI. okraju pri g. Ant. Mencingerju, Sv. Petra cesta; v VII. okraju v Konzumu, Sp. Šiška; v VIII. okraju pri Mencingerju, Martnova cesta; v IX. okraju pri g. Češnovarju Dolenjska cesta.

Izgubljeno in najdeno.

Izgubila se je v torek zjutraj od Zvezde do trgovine Vesel, Prešernova ulica, broša z barvastimi kamenčki. Pošten najditelj se naproša, naj jo proti primerni nagradi odda v zgoraj imenovani trgovini.

Ukradena je bila dne 20. t. m. zeleno karirasta težka konjska odeja. Kdor bi jo zasledil, naj blagovoli to proti dobri nagradi sporočiti v Knezovo ulico št. 262, Šiška. Ukradel jo je najbrž neki vojni ujetnik.

POPOZARJAM cenjeno občinstvo, da ja dospela večja pošiljatev SIVALNIH STROJEV in GALANTERIJ. Prosim torej, kdor je stroj naročil ali se za istega zanimal, da se oglasi čim prej v trgovini JOS. PETELINCA, LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 7. Tovarniška zaloga sivalnih strojev. 299

Prodaja se

harmonij, pohištvo, duhovniški klobuk, Ulica Stare pravde 7.

V najem iščem

malo pošestvo

v promiselnem kraju, če mogoče z gostilniško konesijo. Ponudbe pod P. P. Vrhnika 161.

Mladenec

vojasčine prost

išče službe

vajen vsakega dela. Vstop po dogovoru. Naslov: P. P. št. 161 Vrhnika.

Novi sušilni oblika

(Mantelkicid), ena bela in bluzna, se ceno prodaj ali zamenja za živila. — Ljubljana, Židovska steza št. 4, II. nadstropje. 1761

Ličenka

pridna, poštena, 14 let stara, z dežele, brez staršev

Želi ostopiti

v dobro trgovino mešane stroke, v dobro hišo, z vso oskrbo. Vstop takoj. Varuh F. Skuček, Ljubljana, Šubičeva ulica 2.

Zahvala.

Ob smrti prerano umrle hčerke

Fanice Rues

izrekava najudanejšo zahvalo večenjenemu učiteljskemu zboru in šolski mladini, ki so jo spremili na zadnji poti, kljub temu, da je bila begunka, kot svojo domačinko in ji na ta način izkazali svojo ljubezen. Bog plačaji

Jesenice, dne 23. maja 1918.

Franc in Cecilija Rues.

Zahvala.

Ker se ne morem vsakemu posebej zahvaliti, izrekam podpisani tem potom vsem gospodom in gospam svojo najsrčnejšo zahvalo za tolažilne obiske, ki so mu lajšali zadnje ure ob boleznih, kakor tudi za udeležbo pri pogrebu mojega sina Danijela.

Kranj, dne 23. maja 1918.

K. Rožaj.

Išče se za Reko poštena, samostojna

Kuharica

Plača 60 do 70 K mesečno. Več se poizve: Strelška ulica 29.

Redka prilika.

1 par briljantnih uhanov

(2 krasna, izredno velika briljanta)

se ugodno proda.

1760 LUD. ČERNE
juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.KAROL PUSTAVRH
strojevedja

MARIJA PUSTAVRH roj. STERNAD

1759 poročena.

Borovnica Dobropolje
na binkoštni ponedeljek leta 1918.**Kontorista in
kontoristinja**

večja strojeopisja in knjigovodstva sprejme takoj v službo tovarna Samsa & Co. v Ljubljani, Slomškova ulica 4. Osebo se je prijaviti od 4. do 5. ure popoldne. 1751

Išče se za pisarno ena velika ali dve

nemoblovan sуетli sobi

z posebnim vvhodom najraje pritrilčno in v sredini mesta — ali pa celo stanovanje z več sobami — za takoj ali pozneje.

Ponudbe pod šifro »Pisarna št. 1752« na upravo »Slovenca«.

Delniška družba kranjskih parnih opkaren
Trnovo pri Ilirski Bistrici.

Proda se nekaj delnic. — Kje, pove uprava lista pod št. 1723.

Zlahni grah

dozori v šestih tednih. Kilogram stane 19 K in se dobi v trgovini s semeni Sever & Komp., preje Peter Lasnik, Ljubljana. 1714

Išče se

stanovanje

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje. Ponudbe na upravo pod »Stranka brez strehe«. 1683

Ženitna ponudba.

Vdovec na deželi, z lepo hišico, primerno za vsako obrt, se želi seznaniti z gospodično 30—35 let v svrhu ženitve. Tudi vdove niso izključene. Tajnost zadržana. Cenjene ponudbe pod »Sreča 1727« na upravo lista.

Proda se hiša

enonadstropna, s trgovskimi prostori in prodajalniško opremo, zgrajena pred nekaj leti, v jako dobrem stanu v Višnjigori. Poleg hiše se nahaja vrt za zelenjavo z obširnimi sadovnjakom in lastnim vodovodom ter druga poslopja za rejo živine. — Plačilni pogoji zelo ugodni. Pojasnila daje tverdka A. KUSLAN, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Sprejme se takoj

čevljarški pomočnik

zmožen vseh čevljarških izdelkov. Hrana in stanovanje v hiši. — Plača po dogovoru. — Maks Pečnik, čevljarški mojster in posestnik, Srednje Gameljne nad Ljubljano. 1700

Voznik se dobi ter stalne vožnje

se sprejmejo pri

tvornici cementnih izdelkov

Jos. Cihlar

Ljubljana, Dunajska cesta 67. 1651

CUNJE

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žakljevin, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje 1228

E. KOTZBEK V KRANJU.

**Miši, podgane
stenice, ščurki.**

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš, radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dobajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 4.50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1.50 in K 3.—; sem spadajoči razprševalec K 1.20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1.20; mazilo za uši pri živini K 1.50; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolbe pri vseh K 1.20; prašek proti ušem pri perutnini K 2.—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 39, Petrinjska ulica 3, III.

1688 Sprejme se dobro izurjen

mizarški pomočnik

proti plačilu, s hrano, event. tudi stanovanjem. Invalid ni izključen.

Andrej Kregar, mizar, št. Vid nad Ljubljano.

Hišpec h konjem

se sprejme

pri tverdki FR. STUPICA, LJUBLJANA. 1737

Ženitna ponudba.

Dober kmetovalce, star 30 let, v lepem gorenjskem kraju, neomadeževane preteklosti, z 20.000 K prihranjenega denarja, se želi seznaniti z mladenko (tudi vdove niso izključene) s primernim premoženjem, najraje pa z lastno gostilno. Morebitne ponudbe s sliko, katera se vrne, je poslati na upravo lista pod »GORENJEK« 1738. — Tajnost zadržana.

ZIVILA SE DAJO ZA

posteljno perilo in lonce.

Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 1745.

PRODA SE skoraj nov

planino.

Naslov pove uprava lista pod št. 1741.

**Za 1 kg sladkorja
dam 3 l mleka**

Naslov pove uprava tega lista pod št. 1749.

Išče se

GOSPODINJA

k preprosti uradniški družini. Naslov pove uprava lista pod št. 1748.

Prodajalca

se takoj sprejme.

Več osebno pri Vido Bratovž, trgovina pohištva, Ljubljana, Stari trg 4.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

tverdka JELAČIN & Ko. Ljubljana

Ljubljanska industrija probkovich zamaškov

Bukova druva

Več tisoč kubičnih metrov bukovih drv se zamenja za živila ali kaj drugega oziroma se tudi proda. Kdor se hoče za zimo preskrbeti s kurjavo, naj se zgleda pri

J. PLANKARJU v LJUBLJANI,

Dolenjska cesta št. 5 od 4. do 7. ure zvečer.

10. c. kr. avstr. razr. loterija

Največji dobitki: 1 milion kron v gotovini brez odbitka:

Razpošiljamo srečke za I. razr.

žrebanje 11. in 13. junija 1918.

1/8 5 K, 1/4 10 K, 1/2 20 K, 1/1 40 K.

s položnico in prosimo naročil — tudi z bojišča — naglo po dopisnici, ker je popraševanje veliko.

Banka ALEXANDER SUCHANER, Brno Ferdinandova ulica 37 —

Večji dobitki so bili zadeti pri menl:

št. 72.747 K 100.000 — št. 15.807 K 10.000

„ 72.703 „ 10.000 — „ 72.776 „ 10.000

**SIGORIN
stenice**

zatre čudovito naglo

Vzorčna steklenica K 4.—, velika steklenica K 12.—, brižgalnica K 2.— Dobiva se povsod. — Glavna razpošiljalnica:

Lekarna pri upanju, Pecs, Ogrsko

(Apotheke zur »Eröffnung«)

Ustanovljeno l. 1893.

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vražajo na posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v od-

sekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani,

Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2 %.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848.40 kron. Doležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

10. c. kr. avstr. razr. loterija.

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:
K 300.000 in 100.000 glavni dobitki:

št. 10.202, izžreban dne

16. oktobra 1915, IV. lot.

št. 88.805, izžreban dne

11. oktobra 1917 VII. lot.

K 60.000 št. 60.606

„ 30.000 „ 68.435

„ 10.000 št. 7788. 130.169. 108.977

„ 5.000 „ 68.425

mnogo dobitkov po K 2000, 1000,

800, 400 in veliko dobitkov po 200 K,

Izplačali smo na dobitkih za K 1.450.000.

Prihodnje žrebanje bo

11. in 13. junija 1918.

Izžrehalo se bo 3500 dobitkov

v skupnem znesku K 460.400.—

Srečke prodaja

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani,

kot poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije

in njene podružnice

v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu in Gorici

sedaj v Ljubljani.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

4 1/4 % brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike,

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vključbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.